

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 4
Den Haag

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Onze Referentie

BZDOC-906469219-51

Bijlage(n)

Datum 4 februari 2020

Betreft 30-leden debat China/Xinjiang – motie Karabulut cyber surveillance technologie en Nederlandse bedrijven

Geachte voorzitter,

Naar aanleiding van de motie Karabulut mede ingediend door de Leden Van Ojik, Ploumen en Kuzu (Kamerstuk 32 735, nr. 278) voorgesteld op 29 januari 2020 tijdens het 30-leden debat met de minister van Buitenlandse Zaken over China/Xinjiang, deelt het kabinet graag de volgende overwegingen met u.

Net als uw Kamer wil het kabinet betrokkenheid van Nederlandse bedrijven bij de inzet van surveillance-goederen en -technologie bij de schending van mensenrechten voorkomen.

Op dit moment wordt een belangrijk deel van de cybersurveillancetechnologie die het kabinet risicovol acht voor mensenrechtenschendingen gecontroleerd in het Wassenaar Arrangement, het exportcontroleregime voor dit type producten. Voorbeelden van technologie die hieronder valt, zijn: programmatuur om in te breken in computers, *systemen voor interceptie of storing van mobiele telecommunicatie en surveillancesystemen of -apparatuur voor netwerkcommunicaties van het internetprotocol (IP)*. Vergunningaanvragen voor de export van dit soort dual-usegoederen worden beoordeeld op het risico van mensenrechtenschendingen. Zie ook de beantwoording van de Kamervragen Van Ojik en Diks, en Kamervragen Sjoerdsma van september 2019 (Kamerstukken 2019D34187 en 2019D34193).

Het kabinet voert daarnaast actief gesprekken met bedrijven waarvan bekend is dat zij in deze sector actief zijn, maar wier producten nog niet onder de vergunningplicht vallen. Bedrijven worden nadrukkelijk gewezen op de risico's die met hun bedrijfsactiviteiten gepaard gaan. Door middel van deze *outreach* worden deze bedrijven aangemoedigd een weloverwogen afweging te maken of (de voorzetting van) levering van de goederen aan bepaalde eindgebruikers past binnen een adequaat compliance- en MVO-beleid. Ook is de verwachting dat er in navolging van de Motie Van Ojik en Sjoerdsma (35 207, nr. 26) over een vergunningsplicht voor de export van surveillancetechnologie op termijn een groter deel van de export van deze technologie onder controle komt.

Het kabinet deelt de visie met de Kamer dat het van belang is op dit thema onverminderd actief te handelen. Door actieve controle in combinatie met de bovengenoemde *outreach*, werkt het kabinet aan het voorkomen van de inzet van cybersurveillancetechnologie bij mensenrechtenschendingen. Het kabinet zal, ook met Europese partners, verkennen wat aan informatie te vergaren is over de export van cybersurveillancetechnologie in relatie tot potentiële mensenrechtenschendingen in China. Het kabinet zal daarbij ook onderzoeken in hoeverre dergelijke informatie gedeeld kan worden, waarbij in acht zal moeten worden genomen dat vanwege de bedrijfsvertrouwelijke en concurrentiegevoelige aard van dit soort informatie de mogelijkheden om de uitkomsten te delen beperkt zijn.

Onze Referentie
BZDOC-906469219-51

Om deze redenen ontraadt het kabinet deze motie.

De Minister voor Buitenlandse Handel
en Ontwikkelingssamenwerking,

De Minister van Buitenlandse Zaken,

Sigrid A.M. Kaag

Stef Blok